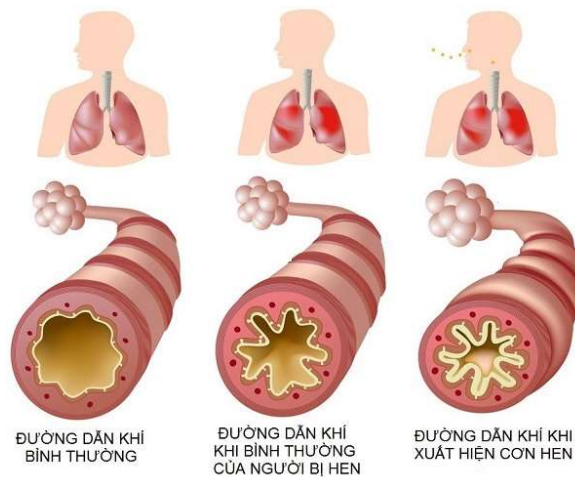

Tri thức bệnh hen phế quản

I. Hen phế quản là gì

Hen phế quản (dân gian còn gọi là hen suyễn), là một bệnh lý đường hô hấp được đặc trưng bởi tình trạng viêm đường dẫn khí mạn tính. Khi tiếp xúc với các yếu tố kích thích, phế quản của người bệnh vốn rất nhạy cảm sẽ phản ứng một cách dữ dội, biểu hiện bởi các triệu chứng như khó thở, khò khè, nặng ngực và ho. Tùy vào mức độ kích thích các tiểu phế quản và tùy vào cơ địa của từng bệnh nhân mà cơn hen phế quản biểu hiện ở mức độ nặng nhẹ khác nhau. Bệnh hen phế quản thường không thể chữa khỏi, nhưng triệu chứng của bệnh có thể được kiểm soát bởi sự tuân thủ điều trị của bệnh nhân.

Hình 1: Ảnh hưởng của bệnh hen đến đường dẫn khí

II. Nguyên nhân gây ra hen phế quản

Bất kỳ vấn đề nào của cơ thể đều xuất phát từ những nguyên nhân nhất định. Thậm chí có những bệnh còn bị gây nên bởi vô vàn nguyên nhân mà y học vẫn chưa thể phát hiện ra hết. Đối với bệnh hen phế quản, số lượng nguyên nhân gây bệnh cũng rất nhiều. Tuy nhiên, chúng ta vẫn có thể liệt kê hết được những tác nhân này.

❖ Các tác nhân dị ứng

- Dị nguyên đường hô hấp: thường là bụi nhà, phấn hoa, nấm mốc, lông động vật, khói thuốc lá, các con bọ sống trong chăn nệm,...

Cũng có thể là những chất trong công nghiệp như: bụi kim loại, khói xăng dầu, hơi sơn,...

- Dị nguyên thực phẩm: các loại hải sản (tôm, cua, cá, sò,...), trứng, thịt gà, lạc.
- Thuốc: Một số loại thuốc cũng có thể là yếu tố khởi phát cơn hen, như aspirin, penicillin,...
- Tác nhân nhiễm khuẩn: Các bệnh lý nhiễm khuẩn đường hô hấp trên như: viêm mũi, viêm xoang, viêm họng, viêm amidan,...

❖ Các tác nhân không dị ứng

- Di truyền: Trong gia đình có người bị hen phế quản.
- Yếu tố tâm lý: tình trạng lo âu, căng thẳng, sang chấn tâm lý,...
- Rối loạn tình dục

III. Biến chứng của hen phế quản

Việc không nhận biết sớm và điều trị kịp thời căn bệnh hen phế quản thì nó sẽ dẫn đến các biến chứng nguy hiểm như:

- **Tràn khí màng phổi, trung thất:** Do bệnh đã bước sang giai đoạn mãn tính, hoặc quá nặng khiến phế nang giãn không thể phục hồi, mạch máu bị thưa thớt, áp lực ở phế nang tăng dễ gây bục.
- **Suy hô hấp:** Là tình trạng cơ thể không cung cấp đầy đủ khí O₂ cho các cơ quan, các mô. Đây chính là biến chứng ảnh hưởng đến bệnh nhân nặng nề nhất.
- **Khí phế thũng:** Là một dạng biến chứng gặp ở phế nang của bệnh nhân hen phế quản lâu năm.
- **Xẹp phổi:** Đây cũng là một biến chứng của hen phế quản cực nguy hiểm vì nó làm cho sự trao đổi khí carbon dioxide cùng oxy trong phổi bị suy giảm. Theo số liệu thống kê có đến 1/3 trẻ em phải nhập viện vì hen phế quản làm cho xẹp phổi.
- **Ngừng hô hấp, não tổn thương:** Với những đối tượng bị hen phế quản quá nặng thì tim có thể ngừng đập, ngừng hô hấp lâu làm cho lượng oxy trong não không cung cấp đủ.

IV. Đường lây truyền của hen phế quản

Bệnh nhân có thể bắn khoản liệu hen phế quản có thể lây cho gia đình và những người xung quanh? Tuy nhiên, hen phế quản không phải là một bệnh truyền nhiễm, không do virus hay vi khuẩn gây ra, nên nó không lây truyền từ người này sang người khác. Các hoạt động sinh hoạt hàng ngày của bệnh nhân không làm lây lan bệnh hen phế quản.

Cũng cần nhấn mạnh rằng, mặc dù bệnh hen phế quản không lây lan, nhưng nó lại có tính chất di truyền. Người có tiền sử gia đình mắc bệnh hen phế quản (chẳng hạn như bố mẹ mắc hen) sẽ làm tăng nguy cơ mắc bệnh.

V. Phòng ngừa bệnh hen phế quản

- Hạn chế tiếp xúc với các tác nhân dị ứng như bụi nhà, lông động vật, phấn hoa,... Vệ sinh nhà cửa sạch sẽ.
- Bệnh nhân dị ứng với loại thực phẩm nào thì cần tránh ăn uống loại thực phẩm đó.
- Phòng tránh nhiễm khuẩn đường hô hấp.
- Tránh lo âu, căng thẳng quá mức.